

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, BELKÖZÉP-UTCZA 11. SZ.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

 Kérjük az előfizetések megújítását.

TARTALOM:

Önálló eredeti czikkek:

Közgazdaságunk érdekei. <i>Éber Ernő.</i>	45
Tehenek igára való alkalmazása nagyobb gazdaságokban. I. <i>Várady Géza.</i>	46
Első segély az állatok betegségeinél. VI. <i>Ź.</i>	47
A kórmentő anyagok bejutása az állati testbe. <i>Betegh Lajos.</i>	47
Istállóink világitása. <i>Kiss Lajos.</i>	48
A Thomas-salak ára 1900-ban. <i>H.</i>	49
Tárca:	
Az urhatnáságról. <i>Z. Kiss Elek.</i>	48
Kisbetegek közlemények	49
Irodalmi szemle:	
Hazai lapokból. —r. —s.	50
Külföldi lapokból. <i>É.</i>	51
Vegyes közlemények	51
Közgazdaság, üzlet, forgalom	52
Hirdetések	

A legjobb magvak

legolcsóbb beszerzési

forrása

MAUTHNER ÖDÖN
cs. és kir.
udvari szállító,

József főherceg Ő cs és kir. Fensége udvari szállítója, a román király Ő Felsége udvari szállítója. Ferdinánd bolgár fejedelem Ő kir. Fensége udvari szállítója, a szerb király Ő Felsége udvari szállítója, Fülöp szász-coburg-góthai herceg Ő kir. Fensége udvari szállítója.

magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ANDRÁSSY-ÚT 23-İK SZÁM. (28.)

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Közgazdaságunk érdekei.

Az autonóm vámtarifa kidolgozása céljából a földművelésügyi miniszter az arra hivatottakhoz kérdőívet küldött, hogy a mezőgazdasági termékek forgalma és forgalmi szükségletei ezekből megállapíthatók legyenek. Bizonyosan ugyanezt teszi a kereskedelemügyi miniszter is s az így nyert anyagból plasztikusan fog kidomborodni Magyarország termékeinek forgalma és levonhatók lesznek a szükséges konzekvenciák.

Talán nincs ország, melynek sajátosabb közgazdasági helyzete lenne, mint Magyarországnak. Valóságos Janus fő. Nyugat felé nyeresztermékeket exportáló, iparcikkeket importáló állam. Kelet felé iparcikkeket exportáló, nyeresztermékeket behozó. Ausztriával vámunió van, a mi involválja azt, hogy az ipart nem védhetjük úgy, ahogy kellene, mert akkor mezőgazdasági termékeink szorulnak le a piacról. De a mezőgazdasági termékek behozatalát nem tilthatjuk el Szerbia és Románia felől, mert akkor nem tudjuk iparcikkeinket értékesíteni ezekben az iparilag fejlettebb államokban. És visszas a helyzetünk a nyugati államokkal is, a melyektől Ausztria iparát védi s melyek a mezőgazdasági termékek behozatalánál követik a retorziót. Nem lehet szem elöl téveszteni ezeket a szempontokat, mikor a vámtarifa revíziójáról esik szó.

Idebenn az országban is harcban áll egymással az iparosok és a mezőgazdaságot védők két tábora. Az iparosok a külön vámterületet követelik. Nekünk gazdáknak kell a közös vámterület. Kell méltányos elbánás mellett, jogos alapon, a viszonyosság elveivel és a kereskedelmi szerződésben biztosítandó jogokkal. Ha Magyarországnak külön vámterülete lenne s ha iparunkat fölsegítendő, megvámolnók az ipar érdekében a külföldről, tehát Ausztriából is bejövő iparcikkeket, ezzel addig, amíg iparunk nincs megdrágítanók az iparcikkeket a behozatali védő vám nagyságáig. De miután a külföld viszont nyereszterményeinket sujtaná retorziós vámokkal, nem tudnók értékesíteni, vagy csak olcsóbban tudnók eladni fölös jószágunkat, lisztünket, buzánkat és a többit. Föláldoznók tehát fejlett mezőgazdaságunk érdekeit bizonytalan, még csirájában levő iparunkért. Ha pedig mint földműves állam a szabad kereskedelem elvei szerint kötünk szerződéseinket, Ausztria megint eláraszthatna iparcikkekkal, Romániából korlátlanul jöhetne be a buza, Szerbiából a sertés, Olaszországból a bor. Sem iparunknak, sem mezőgazdaságunknak nem használnánk vele.

Igenis, a fönnálló viszonyok keretében kell fölépítenünk iparunkat és megőrizni mező-

gazdaságunkat. Ehhez pedig az kell, hogy először a gazdák és iparosok érdekeiket egyenlitsék ki egymás közt idebenn s ezek értelmében adjanak direktívákat a kormánynak. Áldozatokat kell hozni innen is, túl is, hogy hasznuk is maradjon. Ugyanezt kell tenni a magyar és az osztrák kormányoknak az egymás közötti tárgyalásoknál. Fixírozni kell a jogokat. A viszonyosság szó magával vonja azt, hogy annak egyoldalú aplikálása absurdum. Az állategészségügyi intézkedések határozott, félreértést és rosszakaratot kizáró megállapítását követeljük. S ezzel még nincs az mondva, hogy az osztrák iparcikkek tisztességtelen versenyt, magyar cégér alatt való becsmérlését tüntünk kell. A jog ne legyen mi ránk nézve csak az a három betű, amiből a szó összeáll, mig osztrák kézben mindaz, a mit ez a szó kifejezhet. Eddig sokszor így volt. Ezután ne legyen már így. S a két, törvényhozása határozataival ellátott kormány végül a külállamokkal is csak olyan szerződést kössön, a mi ezeknek a határozatoknak megfelel, s melyekben jogosulatlan haszonhoz nem jut a monarchia egyik államának a népe sem, tehát csorbát sem szenvednek egyik államnak az érdekei sem.

Közgazdaságunk mostani helyzete minden inkább, mint rózsás. A pénzpiacz mizériái benitőlag hatnak iparunkra és kereskedelmünkre, de kihatnak a mezőgazdaságra is. S a mezőgazdaság ezeken kívül is súlyos bajok alatt roskadoz, mihez hozzájárulnak a külállamok hátrányos vámintézkedései, a melyek közül való Németország buzánkra vetett magas beviteli vámja és tenyésztéseinket és jószágkereskedelmünket sujtó állategészségügyi rendszabályai, melyeknek példája a juhexportunkat megsemmisítő francia vámintézkedések. És hozzájárulnak ehhez osztrák részről a sokszor igazságtalan s a reciprocitást sértő rendelkezések is.

Nem vagyunk gyarmata Ausztriának. Ezt a frázist nem fogadjuk el, a minthogy a közgazdaságban frázisnak helye nincs. Nem is függő, de szerződéses viszonyban vagyunk vele, a mely szerződést közgazdasági helyzetünk érdekei kívánják, de a mely szerződésnek klauzuláiban benne legyen mindaz, ami speciális érdekeink szempontjából conditio sine qua non.

Jogos, méltányos, a viszonyosságnak megfelelő elbánást Ausztriától, érdekeinkkel meg egyező vagy összeegyeztetett kereskedelmi szerződéseket a külállamokkal, az amit kívánunk. A mezőgazdaságot föláldozni nem szabad az iparnak. Az ipari fejlettség a mezőgazdasági fejlettségből származik, amint azt Anglia példája mutatja. de az ipari fejlettség kívánalmainak megfelelő vámpolitika a mező-

Sárga János Ékszerész és órász.

KOLOZSVÁRT,

Wesselényi Miklós-utca 11. szám.

Nagy raktárt tart mindennemű arany, ezüst és drágakő

ékszerekből. Arany, ezüst, acél, nikkel fali és ébresztő órákból.

Készít új ékszereket a legszebb kivitelben, valamint ékszer és óra javításokat pontosan.

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

Részletfizetésre kedvező feltételek mellett.

SÁRGA GERGELY fehérnemű-, vászon- és férfi divat raktára

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca (Belhid-utca) 8. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni a tavaszi idényre dúsan felszerelt

RAKTÁRAMRA,

u. m. mindennemű kész női, férfi és gyermek fehérneműk, fehér és színes asztalneműk, Chiffonok, Creasz hollandi és rumburgi vásznak, ággy- és asztalterítők, függöny, szőnyeg és paplanok. Valódi színtartó mosó kelmék, új zebr, kreton és batizst. Keztyűk, harisnyák, Nap- és esőernyők.

Midőn a n. é. közönség szíves pártfogását kérem, bátor vagyok megjegyezni, hogy nálam legszolidabb kiszolgálás és a legolcsóbb árak szerepelnek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközölhetnek.

Vagyok kiváló tisztelettel

SÁRGA GERGELY

KOLOZSVÁRT, Wesselényi Miklós-utca 8. szám

(120.)

gazdaság érdekeinek elhanyagolását hozza létre, a mint azt megint Anglia példájából láthatjuk. Nálunk pedig még nincs teljesen fejlett mezőgazdaság. Fejlődni kell a mezőgazdaságnak még s csak ezután bontakozhat ki teljesen az ipar.

Eber Ernő.

Tehenek igára való alkalmazása nagyobb gazdaságokban.

I.

Minden mezőgazdának tisztában kell lennie azzal, hogy a gazdasági termelés jövedelmezősége és a termelés költségei egymással fordított viszonyban állanak. Vagyis, minél nagyobb a termelési költség, annál kisebb a jövedelem és viszont.

Igaz örömmel kell fogadnunk tehát minden oly törekvést, irányzatot, mely a termelési költségek jelentékenyebb apasztását előidézni hivatott.

Termelésünknek igen nagy terhét képezi s a jövedelmezőséget jelentékenyen befolyásolja az egyik termelési tényezőnek, a munkának alkalmazása. Ez alkalommal a munka azon nemével kívánok foglalkozni, a hol az erőmotort állatok képviselik s a melyet általánosan igás-munkának nevezünk.

Az igásmunka jelen alkalmazásának drága volta mellett bizonyít az imént letűnt században a kutató emberi elme azon törekvése, melylyel a gazdasági munkák végzésére s főleg a drága állati erő helyettesítésére a gőzerő mellé a villamosságot is meghódította s ezen természeti erő olcsó előállítására, kevésebe kerülő és könnyű alkalmazására, módjainak feltalálásán ma is folyton fáradozik.

A jelen század feladata a villamos erő gazdasági alkalmazásának általánosítását létrehozni, s nem kételkedem annak bekövetkezésén, hogy az állati erő — a talán nem is oly távol jövőben — teljesen le fog szorulni az erőszolgáltatás teréről s helyét a villamosság fogja elfoglalni. Addig is azonban, azt hiszem nem lenne háládatlan azzal foglalkozni, hogy és miként lehetne, s lehetséges-e egyáltalában az általánosan alkalmazott igás ökrök drága munkajáróját egy más olcsóbbal pótolni, helyettesíteni.

Tudjuk azt mindnyájan, hogy igás ökrök használatát mellett az erő kifejtésén, munkán kívül csakis a trágya az, melylyel hasznunkra vannak. Nem lesz érdektelen alapszámítást tennünk arra vonatkozólag, miibe kerül az igás ökrök által szolgáltatott munkaerő. Vegyünk fel számításnak alapjául egy középbirtokot, melyen 6 négyes ökröfogát van alkalmazva s számítsuk ki, minő kiadásokkal jár egy pár ökrök évi tartása.

Kiadások:

300 frt állatokban fekvő-tőke 5% kamatja, 4% értékcsökkenés = 9%	27 00 frt
120 frteszközökben fekvő-tőke 5% kamatja, 20% értékcsökkenés = 20%	30 00 frt
150 frt épületben fekvő-tőke 5% kamatja 2.5% törlesztés = 7.5%	11 25 frt
Takarmány: 120 mmázsa széna érték a 1.20 frt	144 00 frt
30 mmázsa alom-szalma a 0.50 frt	15 00 frt
Cselédtartás: 1 béres összes járandóságának fele-értéke a 150 frt	75 00 frt
Só, világítás, gyógyszerek, vasalás, szekérkenőcs, tüzbiztosítás stb.	10 00 frt
Felügyelet, általános kezelési költségekéből esedékes	2 00 frt
Összesen:	314 25 frt

Ezen összes évi kiadással szemben, mint jövedelem a trágya értéke és pedig a trágyatermelés kiszámítására alkalmas formula szerint lesz: 120 mmázsa széna száraz-anyagának fele része = 51.42 mmázsa — az alom száraz anyaga = 25 71 mmázsa, lesz összesen 77.13 × 4 = 308 mmázsa friss trágya. Ebből le számítva 30% -t munkaközbeni veszteségre, a mely nem értékesülhet, marad 308 — 92 = 216 mmázsa friss trágya a 15 kr. = 32.40 frt értékben Ezen bevételi összeget levonva a kiadások fösszegéből, fennmarad 281.85 frt. Vagyis egy pár igás ökrök évi tartása 281.85 frtba kerül. Számítva évente 250 munkanapot, esik 1 napra 1.17 frt munka-költség.

Ezek szerint a 6 négyes fogat évi tartása vagyis a felvett közép-birtokon az igás munka kerül évente = 281.85 × 12 = 3382.20 forintba.

Hogy ezen költségfelszámításban úgy az egység-árak valamint egyéb adatok is nem elméletiek, hanem a gyakorlatnak megfelelően vétettek föl, azt hiszem minden számító gazda concedálni fogja. Lehetett volna még a 250 munkanapon kívül a cselédek által teljesített gyalog-munkát az igás-erő javára írni. Ez esetben azonban a némely fogatos-munkánál alkalmazott napszamosokra tett kiadást is számításba kellett volna venni. E két tételt egyenértékűnek vettem s egyszerűen kihagytam.

Nem tartom szükségesnek külön kiemelni, hogy a például felvett középbirtok fentiekben kitüntetett igás munka költségei jelentékenyen alábillentik a termelés mérlegét. S hogy ez minden gazdaságban úgy van, a hol az igás erőt ökrök szolgáltatják, arról a fennközlőhöz hasonló számítás által minden gazda meggyőződhetik.

Az a kérdés már most, van e lehetőség és mód az igás munka tetemes költségeinek alászállítására, vagy pedig bele kell nyugodnunk abba, hogy az másképen nem lehet.

Szerintem igenis van egy mód, a mely, ha nem is általánosságban, de csekély kivétellel beválik, alkalmazható, s a mely nem jár ugyan a költségek directe apasztásával, de az igára használt állatok több oldalú kihasználásából eredő jövedelmi többlet által eredményezi az igás munka olcsóbbá tételét.

Mielőtt erre reá térnék, mindjárt előljáróban kijelentem, el vagyok arra készülve, hogy talán igen sokan elítélő mosolylyal fogják olvasni az alábbiakban elmondandókat. Sajnos, ezt el nem kerülhetem. De hát belőlem a számítás, a rideg szám adatok kérélnhetlen igazsága szól, s egyfelől azoknak meggyőző ereje, másfelől a gyakorlat, a tapasztalat adatainak egybevetése mondatják el velem a következőket.

A ki ismeri bérczes hazarészünkben a kisbirtokosok tulajdonában levő tehén-állományt, a ki tudja, hogy a legsilányabb tartási — takarmányozási viszonyok között is ezen tehén-állomány borjat nevel, tejet szolgáltat s e mellett a kiscsászda igás-erő szükségletét fedezi, még pedig az erő kifejtés minő fokozatában — az nem zárkozhatik el annak kivihetősége elől, hogy a csak egyoldalú szolgáltatást nyújtó ökrök igás ereje okkal, módossal, jobb tartással, intenzivebb takarmányozással a közép- vagy nagy birtokon is helyettesíthető ne lenne a több irányban kihasználásra alkalmas tehének igázása által.

Előre tudom, ismerem az ellenvetéseket.

A kis gazda által végzett igás munka nem egyenrangú a nagyobb gazdaságok által igényelt folytonos és nagy erőszükséglettel. Tehenek a borjazást megelőző és követő bizonyos időszakban kiméletet igényelnek s más okokból is nem mindig igázhatók. A nehéz munka és a kellően nem ellenőrizhető rossz bánásmód a cselédek részéről sok elvetélést idézne elő. Borjak felnevelése, fejtetés sok nehézséget okozna stb.

Ne riadjunk vissza az ellenvetésektől. Vizsgáljuk meg azokat behatóan, saját jól felfogott érdekünkben. Lehetnek azok csak látszólagosak, de lehetnek alaposak is, mely utóbbi esetben azonban nincs kizárva, hogy ne találjanak módot a nehézségek legyőzésére. Első sorban tegyük félre az előítéleteket, melyeknek ott, a hol üzletről, jövedelem biztosításról van szó, helye nincsen.

Várady Géza.

(Folyt. köv.)

Első segély az állatok betegségeinél.

VI.

A *hordáson* a zablának ismételt zuzóhatása folytán, majd felületes, majd pedig mélyreható sértések támadnak, mely utóbbiak többnyire az állcsontig terjednek. Ilyen beható sebeknél legtöbbször az állcsont szuvasodása is jelen van, ép ezért a található szűk nyílást nagyobbítani kell, hogy a később leválló csont részecskék eltávolíthatassanak s így, a gyógyulás lehetősége bekövetkezhessek.

A *nyakon* előforduló sebzések között, az általánosságban elmondottak mellett a légsző és bázrsing sértéseit emelem ki.

Ha a nyak sebzése alkalmával a *légsző* is megsérül, a vérzés mellett habos, véres savó jelenik meg a seb felületén, mi mellett, ha a seb felett hallgatózunk, a be és kilégzés alkalmával légáramlást veszünk észre a seb nyílásán, mely szuszogó vagy surló hangban nyilvánul.

A *bázrsing* sérülése alkalmával, ha a sértés csak kis foku, egyedül a seb alapjának és váladékának figyelmes szemlélete által tudjuk azt meghatározni; ha azonban nagyobb foku a bázrsing sérülése, a nyelvésnél kitóduló takarmányrészek, vagy a kiszivárgó víz, hamar elárulják azt. A kisebb sérüléseket sokszor csak a takarmányrészek által szennyezett nyál kiszivárgása árulja el.

A *mellkason* előforduló sebek, ha áthatók, nehéz légzést, majd pedig fulladást idéznek elő, mi mellett a sebből eredő váladékot habzónak, léghólyagocskákkal teltnek találjuk. Hallgatózásnál a be- és kilégzés sziszegő, olykor erősebb szuszogó zörejt hallunk s belégzéskor a habos váladék kitódulása, kilégzéskor pedig visszahúzódása lesz észlelhető.

Kicsi szűrt sebeknél, ha másként nem tudunk határozni, gyertyalángot, vagy pelyhet tartunk a seb nyílása elé, s ezeknek mozgását figyeljük meg, hogy össze esnek-e a légvételek mozgásával.

Kutasszal, vagy bármilyen mással, ne vágjunk az ilyen mélyebbreható mellsebekbe, mert könnyen megeshet, hogy az addig épen maradt fali savóshártyát magunk szurjuk át.

Nagyobb mellsebeknél, a be- és kirohanó levegő, egy tekintetre elárulja a súlyos állapotot.

Ha aztán az átható sértés a mellkasi szerveket is érinti, (tüdők, szív, szívbu-rok) akkor bonyolódás keletkezik, mely rögz-

A Zalathnai kénkovandó

ipar részvénytársaság

Brassói kén-sav- és mütrágya-gyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű mütrágyáit

a t. ez. gazdaközönség figyelmébe. — 100 q.-án alóli megrendelést legcélszerűbb az „Erd. Gazd. Egylet“ raktárához intézni. —

Arajanlatokkal készséggel szolgál a **KÖZPONTI IRODA BUDAPEST, IV. ker., Bécsi-utca 5. szám.**

tön súlyos állapotot von maga után. A szív megsérülésénél belső elvérzés állhat elő, a tüdő sérülésénél pedig véres, habos savó jelentkezik az ornyillásokban

Mindezekről egész bizonyossággal felismerhetők az átható mellsebek, a tévedést azonban még sem lehet minden esetben kizártnak tartani. Így megtörténhetik, hogy a mellkas sérülésének pillanatában, az állat mellső lába éppen előre van nyújtva, s vele a lapoczká és a lazán fekvő bőr is elhúzódik. Ha aztán a sértés megtörténte után a végtag rendes helyzetébe visszajut, a mellkason ejtett seb ép bőrrrel fedetik be s a látható bőrszövet alatt tiszta, ép felületet találunk és úgy tekintjük ezt, mint egyszerű bőrsébet. Ilyenkor bizony már csak akkor tudjuk meg a valóságot, mikor annak következményei fellépnek.

A hasfalon keletkező sebésekkal ép úgy vagyunk, mint a mellkas sebeiével. Itt is leg-súlyosabb az átható seb, melynek felismerése az előesett bélrészek, vagy kiszivárgó béltartalom figyelembevételével nem lesz nehéz.

A hasfal átható sebéseinél a beleken kívül sérülve lehetnek még a máj, a lép, a hasnyálmirigyek és a vesék. Részben ezeknek is megvannak a jelei, de az első segély szempontjából ezek különösebb fontossággal nem bírnak.

Mint különösebb megfigyelést igénylő esetet felemlitem még a végbél sérüléseit, melyeknél más látható tünet nem igen van, mint a gyakori erőlködés a bélsár kiürítésére és a kiürített bélsárnak véres csikoltsága.

*

Az idült (rég) seb vagy fekély szennyes barna, dudorzos felületet mutat. Majd hig, majd törmeléken bűzös váladék fedi, néha pedig szürkés, sárgás kéreg borítja, melynek levonásakor vöröses színű, fénylő törmeléken váladék tűnik szemünkbe.

Az ilyen seb szövete kérges, kimerült, halvány, szennyesbarna és életképes sarjadzó szemcsék helyett egy-egy nagyobb laza szemcse emelkedik felületén, mely érintéskor könnyen vérezik. A seb szélei ajkások, kiemelkedők váladéka pedig a környező ép szövetre marólag, roncsolólag hat.

Keletkezhetnek ilyen fekélyes alappal bíró sebek hevenyében is, pl. fagyások és égések után, mikor a sebekről mindjárt kezdetben elhalt részek válnak le, melyek alatt kimerült, visszhatás nélküli szennyes alap marad.

Ezeket *üszkös égési* vagy *fagyási fekélyeknek* nevezzük.

Az ilyen nagy felülettel bíró fekélyeket általában nyílt fekélyeknek szoktuk nevezni. Vannak aztán ugyanilyen fekélyes alappal bíró ürmenetes fekélyek is, melyeket közönségesen *sípolyoknak* szokás nevezni.

Előfordulhatnak ezek a lágy részekben, de megtaláljuk őket a csontokban és porcokban is.

Felismerésük nem nehéz. Rendesen kisebbszerű nedvező nyílással kezdődnek, mely azután egy vagy több csatornába vezet. A csatornák (ürmenetek) majd egyenesen behatók, majd eltérnek az egyenes iránytól és kutatás útján valódi alapjukhoz nem jutunk el, de ha környékét nyomkodjuk, a csatorna irányából bűzös, szennyes, leve váladék tör elő.

Ilyen üreges fekélyekkel gyakran találkozunk a végbél mellett, az ondózsínórnál (herélés után), a szopós állatok köldökénél és a pataporcokban lovaknál.

* * *

Az első segély.

Heveny-sebeknél az ápolónak első feladata a veszélylyel fenyegető jelenségek megszüntetése lesz.

Ha a sebet ejtő tárgyakból (golyó, fa, üveg cserép stb.) a szövetek között maradtak volna egyes részek, azokat a lehetőség szerint haladéktalanul el kell távolítani s ennek megtörténte után mérlegelni kell a vérzés minőségét.

Szöveti vérzésnél, még ha nagyobb fokuak is, elegendő lesz, ha a sebet jeges vagy friss kútvizzel borogatást alkalmazunk, de ezalatt nem a seb egyszerű leöntözését értem, hanem olyan borogatást, melyek többszörösen összehajtott és beáztatott tiszta ruha, vagy tiszta szivacs segítségével úgy eszközölünk, hogy a hidegvíz hatását mérsékelt nyomással gyamolítjuk s e célból a folyton változtatott vizes ruhát vagy szivacsot rányomjuk, avagy kötéssel feszesen rászorítjuk a seb felületére, folytonosan locsolván, hogy az oda öntözött hideg víz, a test azon részének melegségét elvonja, leszállítsa.

A hideg borogatások ilyen erőlyes alkalmazása mellett a sértett szövetek hamarosan zsugorodnak, az edények falai összehúzódnak és a vérzés csillapul.

Csillapítható különben a vérzés minden olyan anyaggal, mely a vér és szövetek fehérvényének megalvadását elősegíti, miután a megalvadó fehérvény a vérző nyílásokat bezárja.

Mindaddig azonban, míg tiszta hideg vízzel és nyomó kötésekkel célt érni reményünk lehet, más vérzés-csillapító eljárásához fogni felesleges, sőt bizonyos fokig káros is. De ha mégis ezekre lennénk utalva, úgy kezdjük a legártalmatlanabbakon.

Ilyen mindjárt (mint háziszor) a borecetet, melyet kétszerannyi hidegvízzel, vagy ha erőlyesebb, gyorsabb hatást akarunk, 40—50 fokos melegvízzel higitva alkalmazzuk úgy, hogy a borogatásra használt ruhát vagy szivacsot ebbe mártjuk. Ha gyógyszerár van közelünkben, legcélszerűbb *vaschlorid*-oldatot szereznünk és ebbe mártott vattát, csöpüt, vagy tisztaruhát tenni a vérző sebre.

A lehetőségig tartózkodjunk a pokháló, falról levakart méz, pöfeteg s más hasonló piszkos anyagoknak a használatától, mert ezekkel többnyire a vérzés csillapítása révén a különben tiszta sebet is befertőzzük.

Általában a sebek kezelése körül mindig kiváló gondot fordítsunk a tisztaságra. Beszennyezett edényeket, piszkos ruhadarabokat, rongycafátokat ne használjunk, sőt még a borogatásra vagy a seb kimosására használandó vizet is megválogassuk, s ha kéznél van valamely fertőtlenítő szerünk (carbolsav, lysol, creolin, kékkő stb.) ezek valamelyikéből tegyük a vízbe, hogy az esetleg bejutó fertőző anyagokat mindjárt az első perczeben közömbösítsük.

Az edényes vérzésnél mindenekeleltt azal kell tisztába jönnünk, hogy üteres vagy viszeres vérzéssel van-e dolgunk.

A vér minőségét és kisugárzását, melyeknek megfigyelése útján ez a kérdés eldönthető, már említettem. Előfordul azonban, mélyebb sebeknél, hogy az edényekből kiszárgó vér a seb ellenkező falába ütökzik s ott megtörik a sugár, elmosódik a ütötetés; nehéz lesz tehát meghatározni, hogy milyen természetű a vérzés. Ilyenkor nem tehetünk mást, minthogy a seb körül felváltva, mélyreható nyomást alkalmazunk és ezalatt megfi-

gyeljük, mikor, melyik tájnak nyomására csillapul a vérzés.

Végtagok sebzéseinél, a hol a véredények lefutását könnyen megtalálhatjuk, ezek a nyomások hamar eredményre vezetnek, más izomdúsabb helyeken azonban, hol a nyomás elől a véredények kitérhetnek, sőt lefutásukat sem ismerjük egész pontossággal, ez a nyomási művelet is cserben hagyhat bennünket.

Ha sikerül a vérző edény fölé tapintanunk és a gyakorolt nyomásra a vérzés csillapul, úgy erre a pontra nyomó kötést teszünk, vagy kézzel huzamosabb ideig erőlyes nyomást gyakorolva arra törekszünk, hogy a seb felületére alkalmazott jegesvizes borogatás vagy megfelelő tömeselés, nyomó kötés, vércsillapító szerekbe mártott vatta, csöpü stb. segítségével érjük el célunkat. E végből hozzá kell látnunk az egész sebnak vaschlorid, carbolsav, vagy más fertőtlenítő és vérzést csillapító oldatokba mártott vattával, juttával, csöpüvel stb. való kitöméséhez és nyomókötés alkalmazásához. Eleinte talán ezeken is keresztül szívároga a vér, de ez már nem lesz veszélyes, mivel a felületen hamarosan olvadék képződik és ez légmentesen elzárja a seb nyílását. Az ilyen kötést 24—48 óra előtt levenni nem tanácsos, mert esetleg az edényes vérzés, különösen ha ütér sérült meg, újra kezdődhetnék.

Az orrüregekből eredő vérzéseknél a fejnek és tarkójának hidegvízzel való leöntözése, az orrüregekbe borecetes vagy ólomcetes melegvíznek befecskendezése, többnyire célhoz vezet. J.

A kórnemző anyagok bejutása az állati testbe.

A midőn a fertőző betegségek nagyobb részének, vagy legalább is jelentékeny részének okozóit megismerték, önkéntelenül is az a kérdés támadt, hogy ezek a végtelen parányi élő szervezetek, hogy és hol tudnak az emberi vagy állati szervezetbe bejutni. Erre természetesen nekem azt mondták, hogy a szájon, illetve tápcsatornán és a légzőszerveken át; a mit persze nem lehet tagadni. De igen sok betegség okozóját hiába viszzük pl. a tápcsatornába, mert a betegség még sem fejlődik ki, mivel a gyomorsav a legtöbbször még a legveszedelmesebb pathogen bacteriumot is megsemmisíti.

A boldog nagyvárosiak közül hányan isznak gümőkört okozó bacillusokkal fertőzött tejet s mégis sokan nem kapják meg a gümőkört. Ezen jelenség megszűnik, vagyis ezen ellenálló képesség csökken akkor, ha a gyomorban hurutos állapot van. Ilyenkor a kórnemző csirák végtelenje juthat a szervezet nedvkeringésébe s hajthatja végre aknamunkáját.

Egy kissé másképen állanak a dolgok a légzőszervekkel, ámbár ez sem a legveszedelmesebb kapuja a fertőző gombáknak. Mindazonáltal itt a fertőzés lehetősége nagyobb, mint a tápcsatornán át. Ha valamely fertőző gomba, gümőkór, takonykór, typhus stb. bacillus a kisebb mennyiségben belejut a légzőutakba, ha az ezeket béléllő nyálkahártya ép, akkor a legfelsőbb réteget képező hámsejtek, azokat kiküszöbölik; ha azonban nagyobb mennyiségben jutnak oda a fertőző gombák és a hámsejtek nem képesek onnan eltávolítani, kiküszöbölni, akkor ott hevenyhurutot idéznek elő, azaz kaput nyitnak az elhalt, vagy elhalásnak induló kímsejteken át a

Eredeti Hanna árpa, Duppaui zab, tavasz rozs Champiain-tavaszbuzza kitünő minőségben jutányosan kapható

HALDEK

magnagykereskedésében, József főherceg Ő cs. és kir. Fensége udvari szállítójánál

BUDAPEST, VII. Károly-körut 9.

rendelt lisztzállítványok után is (mint a Szuezen és Gibraltáron át rendelt lisztzállítványoknál eddig is megvolt) 1 koronára szállítatik le s ez utóbbi kedvezmény visszamenőleg 1900. január 1-től érvényes. A folyami (dunai) szállítványok díjtételeinek mérséklése iránt a tárgyalások még folyamatban vannak; éppigy a tengeri szállítási díjak sincsenek még fix megállapítva.

A malmoktól elvont, a mezőgazdaságot sújtó őrési kedvezmény helyett, tehát a mezőgazdaságot nem érintő, jogos kedvezményt nyertek a malmok. Reméljük, a jogtalan rekriminációknak ezzel vége lesz.

— Magyar liszt Angliában. Londonból írják a M. M. és G. É.-nek: Magyarországból nem érkezett a múlt hónapban annyi liszt, mint az előző év megfelelő időszakában. Az összes behozatal 92.035 angol mázsa volt, tavaly decemberben 126 500 mázsa. A múlt évben (1899-ben) azonban mégis több magyar liszt érkezett piacainkra, mint 1898-ban, vagyis összesen 1,029.616 angol mázsa és így 300.000 mázsával emelkedett az import Magyarországból. Az alacsony lisztárak következtében a behozott magyar liszt értéke 5,639.310 arany forintba rugott, tavaly 5,432.660 arany forintot tett ki. Az alacsony árakat azonban nemcsak a magyar liszt érezte meg, hanem általában mindenik állam terméke, mert az összes lisztimport, a mely közel 2 millió mázsával volt nagyobb, mint 1898-ban, kerek 8 millió arany forinttal vált olcsóbbá, mint 1898-ban.

Magyar Jelzálog-Hitelbank

alaptőkéje teljesen befizetett 15 millió arany forint.

Képviselesége utján Kolozsvártt (Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

4% Záloglevélkölcsönök

nyujt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel 5 százalékos,

nagyobb városokban fekvő házakra 40 évi törlesztéssel 5-40 százalékos évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4 1/2%-os záloglevélkölcsönök földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-40 százalékos és nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-65%-os évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet

bizalmi férfiai adnak véleményét. (1.)

A bank képviseleségénél kaphatók 4% és 4 1/2%-os záloglevelek, 3%-os nyereségekötvények.

1900. febr. 8.

— Időjárás. Az esőzés az egész kontinensen fokozatosan szűnt és leginkább csak Ausztria-Magyarországra és környékére szorított.

A hőmérséklet északról lassan tovább sülyedt.

Fűslat: Nappal enyhe idő várható, csak elvétve némi csapadékkal és helyenkint éjjeli fagyokkal.

Hőmérséklet: Ó-Gyalla 0-1, Budapest 3-2, Zágráb 3-5, Szeged 3-5, Kolozsvár 1-0.

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készárúzet.

1900. febr. 8.

Kész búzában az irányzat szilárd volt. Elkelt 30,000 mm. buza jól tartott, s helyi-vel-közzel néhány fillérrel magasabb árakon

A hivatalos árfolyam jegyzései a következők:

Buza	50 kilógramm ára	K.-tól	7:35—	8:25	K.-ig.
Rozs	50	"	"	6:10—	6:35
Árpa	50	"	"	5:45—	5:70
Zab	50	"	"	5:35—	5:45
Tengeri	50	"	"	4:75—	4:95
Repce	50	"	"	11:50—	12:50
Köles	50	"	"	5:30—	5:80

Kolozsvári piac.

A csütörtöki (február 8-iki) hetivásáron a következő gabona-árakat jegyeztük föl.

Buza métermázsánként K.-tól 12:30—12:90 K.-ig.

Rozs	"	"	9:35—	10:25
Zab	"	"	7:15—	08:10
Árpa	"	"	9:10—	10:90
kukoricza	"	"	4:40—	04:80

LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG: Az irodalmi szakosztály elnöke: Br. BÁNYFY ERNŐ, alelnök: SZABÓ SÁMUEL, tagok: Br. FEILITZSCH ARTHUR, Dr. GIDÓFALVY ISTVÁN, GYÁRFÁS BENEDEK, KUSZKÓ ISTVÁN, LÉSZAI FERENCZ, Bárány MANNBERG SÁNDOR, TUBA LAJOS, TURCSÁNYI GYULA.

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Társzerkesztő:

JAKAB LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

HIRDETÉSEK.

Gróf Teleki Géza Örökösei
germjeszegi tehenészetében szent-
demeteri tenyészetből származó
apaállat után — Sperker által
meghonosított irány szerint nevelt

10 darab két évet
töltött tenyészképes

Bika

eladó.

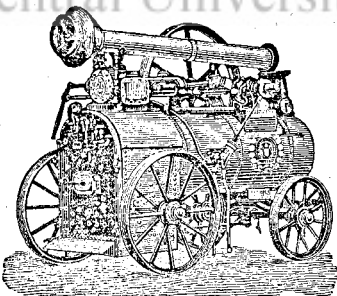
Erre vonatkozólag értekezhetni
igazgatóság megbízásából Szabó
T. Károly intézőnél u. p. Sárom-
berke.

(265.)

FEHÉR MIKLÓS

gépgyára

Budapest, IX., Üllői-ut 23. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzcséplő garnitúrákat, Compound lokomobilokat stb.,
raktáron tart mindennemű gazdasági gépet, föld-
mívelési eszközt, továbbá

jól kijavított lokomobilokat
és cséplőgépeket különböző gyártmány és nagy-
ságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek
javítására és malomszerelvények gyártására. Cser-
üzletek lokomobil és cséplőgépekre köttetnek.

Mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Erdeifa csemeték,

Koronás almafa oltványok

és

gyümölcsfa vadonczok

nagy mennyiségben és olcsó áron
kaphatók méltóságos Gróf

Szapáry László

erdészeti intézőségétől

Muraszombatban.

(266.)

Kivánatra árjegyzékek

ingyen és bérmentve.

Hizott szarvasmarha eladás.

A fogarasi m. kir. állami ménésbirtokon jelenleg hizóban álló

13 darab pinzgauai tehen,

2 darab pinzgauai bika,

2 darab kisorolt jármos bivaly ökör,

30 darab kisorolt erdélyi igás ökör

és 8 darab feljavított kisorolt bivaly tehen

(268.)

folyó évi február hó 24-én a ménésbirtok igazgatóságánál megtartandó zárt
írásbeli ajánlati versenytárgyalás utján el fognak adatni.

A pinzgauai tehenek és bikák, valamint a bivaly ökrök és a bivaly tehenek folyó
évi márczius hó 10-én, az erdélyi ökrök pedig folyó évi április hó végéig veendőek át.

A részletes árverési, illetve eladási feltételeket venni szándékozónak a ménés-
birtok igazgatósága díjmentesen megküldi.

Budapest, 1900. január hó 29-én.

Földmívelésügyi m. kir. Minister.

Özvegy gróf Eszterházy Jánosné hidvégi, árapataki és előpataki bir-
toka, mely belsősgben, szántóban, kaszálóban és legelőben 550 hold, az ahoz
tartozó Hidvégin Ölt folyóján lévő vámos hiddal, előpataki fürdő telepen lévő,
mult évben épült, fürdővendégek igényeinek megfelelően bebutorozott és rende-
zett 12 szobából s két konyhából álló vendég ház, továbbá Hidvégin és Elő-
patakon levő zsellér házak, 1576 hold erdőnek 14 éves vágottakon felüli részé-
ben a legeltetés és évenként 28 hold erdő fájának eladása folyó 1900-ik év
április hó 1-étől kezdve 6, esetleg 12 évre a jelenlegi élő és holt leltárral

bérbe kiadó.

Bérösszeg mennyisége s feltételek megtudhatók Kolozsvárt Tóth Zsig-
mondnál Belkirály-uteza 2. szám. (260)

(252.) (törvényileg védve)

(Dr. Weissenberg H.)

Egyedüli biztos óvszer
a fertőző borjűvérhas ellen

• (BORJUVÉSZ.) •

Mindig biztos hatású egyszerű alkalmazás!

Elkülönítés, fertőtlenítés stb. szükségtelen.

Számos elismerő nyilatkozat.

Egyedüli készítője:

Menge B. vegyész Tichau O.-S.

Ismertető füzetek ingyen és bérmentve.

Magyarországi vezérképviselő:

Kalmár Vilmos

Budapest, VI., Teréz-körút 3.

Clichéket

árjegyzékek, könyvek,
szak- és folyóiratok, ka-
talogusok és hirdetések,
valamint minden egyéb nyomtatvány illusz-
trálásához rajz vagy fénykép után kitűnő
kivitelben és legolcsóbb áron készít és szállít:

Fischer Lipót

chemigrafikai műintézete

Budapest,

IV., Kossuth Lajos-utca 15.

az Ujvilág-utczával szemben.

Vidéki megrendelések is legna-
gyobb pontossággal és figyelemmel
teljesítetnek. (4.)

Reményik Victor

vaskereskedés,

Kolozsvárt Főtér.

Ajánlja nagy választéku raktárát mindennemű
rudvasakban, vasgerendák, vas lemezek, fehér bádóg,
aczélok, vas tengelyek, eke és ekerészleteit, láncz áruk,
vas és réz sodrony, mindennemű kovácsolt gép- és
sodronyszegek, csavarárúk, rézáruk, faárúk, különféle
szerszámok, öntött vaskemenczék takaréktűzhelyek
valamint mindennemű épület és butor-vasalásokban.

Különös figyelmet fordítok a mezei gazdaság
és kertészetben megkívántató legújabb és legjobbnak
elismert vasekék, kukoricza morzsológ amerikai aczél
villák, aczél árok, kapák, csákányok, kaszák és
gereblyékre, melyek nyelezve és kiélesítve kaphatók;
továbbá mindennemű kerti fűrészek kerti ollók, olló és
szemző kések, mindennemű méhészeti eszközök és mű-
lépet, végül felhívom becses figyelmét dus választéku
konyhaberendezési és háztartási czikkeimre, melyek
közül ajálók különféle vajverő gépeket, fagyalt gép,
zsemleszélő gép, husvágó gép, kávé és sódaráló gépe-
ket, zománczozott vas és lemez edények, vasbutorok,
mérlegek, hilelesített mérők és még sok itt fel nem
sorolt hasznos árucikkeket. 258.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan a
legelőnyösebb árakban teljesítetnek.

Kiváló tisztelettel

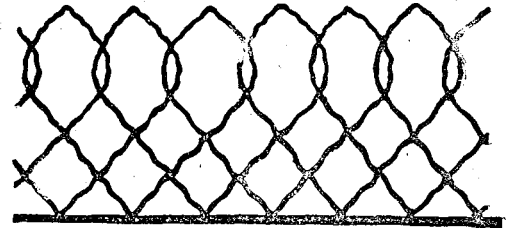
Reményik Victor.

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövet-fonat és szira-áru gyára

KOLOZSVÁRT, Torda-utca 9. szám.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, ugymint: kertek,
erdők, vadaskertek, szőlők, sirhelyek, stb. bekerítéséhez
való Gép-sodrony-fonatait, majorsági udvarok fo-
nattal való bevonását; pince, padlás, felső világsági,
magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, áthányó
rosták, szén, koks, kavics válogatásához; szikrafogók
gépekhez. Zöldre festett légy szövet, szelelő és löher-
rosták. Backer-féle rosták és egyébféle használatra
vas, réz- és czinszövetek, Kruppa-sodrony szegély-
zetek, aczél tűskés sodrony-kertek s. a. t. bekeríté-
sére. Különféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták és
szíták, ruganyos ágybetétek (mátrác), sodrony-láb-
törölők. Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve
szolgálok. (121.)

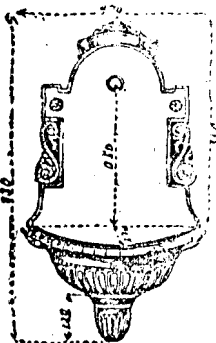

CSIRÁZTATÓ KÉSZÜLÉK
IGEN PRAKTIKUS, OLCSÓN
ELADÓ. CZIM A KIADÓBAN!

X.

BARANYI JÁNOS

épület műbádogos, vízvezetési és csatornázási vállalkozó
Kolozsvárt, Széchenyi-tér 5-6 sz. Telefonszám 101.
ÁRIPSI DISZKLEVVÉLLEL Elvállal és készít az alább fel-
sorolt munkálatokat jótállás mel-
lett és lehető olcsó árban.

Bádogos munkák

épületekre eresz csatornákat és
egyéb diszitményeket horgony
vagy bármimemű fémekből rajz
vagy minta szerint, ezen kívül
üzletemben kapható és megren-
delhető mindennemű konyhaberend-
ezések.

Vízvezeték és csatornázás

magán gazdasági telepekre, vagy
magán épületek városi vezeték
összeköttetésére, teljes magán für-
dőket, szivattyúk, fecskendők,

szőkókutak, stb. osatornázások vas, ólom vagy kőanyag
csövekből, (closetek) minden kivitelben, vizelők, mosdók
és kiöntők szerelését. (148.)

Fürdőkádak kölcsön kaphatók!

Fedél és csatornafestést felvállal!

A fenti munkálatok évi javítását és jókarban tar-
tását olcsón eszközli helyben mint vidéken.

Egy gazdaságban eladók:

Nagyon szép fajbúza, hlsulya 83 kg. ősszel és
tavasszal is vethető anélkül, hogy elfajzanék. Több évi
kísérlet eredménye. Szalmája kevesebb mint a közönséges-
nek, de a ragya nem bántja s különösen jól sikerül
fensikokon is.

Kitűnő lencse, árpával vetve igen jól sikerül,
kavicsos helyen is.

Egy 3 1/2 éves erd. magyar bika, jól folytat, anyja
díjat nyert kiállításon.

6 lóerejű garnitur gözcséplőgép, teljes felszerelés-
sel, szalma fűtőkészülékkel, teljesen új, semmi javítás
nincs rajta.

Czim (270.) alatt e lap kiadólivatalában.

10 m. m. szép bükköny vetőmagra
lévén szükségünk, mintázott aján-
latot kérünk az utolsó ár meg-
jelölésével.

M. K. GAZDASÁGI TANINTÉZET
KOLOZS-MONOSTORON.

(272.)

(261.)

Fairbanks mérlegek a legkételetesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolosúlyos fémmérőkarral bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérleget. Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük fogva úgy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkiválóbb mérlegek.

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket

ezélszerű és a célnak megfelelő szerkezetük fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. A jutányos árakban, melyek súlyokkal számított jobb kivitelű tizedes mérlegek árainál nem magasabbak, a hitelesítés, csomagolás és loco vasutra való feladás költségei már befoglaltatnak — Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-út 14. címzendők. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

(262.)

FAIRBANKS MÉRLEG és GÉPGYÁR

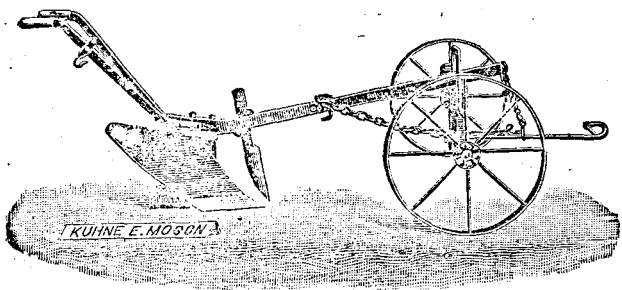
részvény-társaság

BUDAPEST,

Andrassy-út 14.

Gyár: Külső Váci-út 156.

Keleti J. orvosi műszergyáros Budapest.
 Főraktár: Korona-herceg-utca 17. sz.
 Gyár: (Motor-erővel) IV., Károly-laktanya.
 Állandó nagy raktár mindennemű állatorvosi és gazdasági műszerekből, a legjobb előírás szerint.
 Olcsó és jutányos árak.
 Javítások és műköszörülések elfogadtatnak.
 Képes árjegyzék ingyen. (269.)

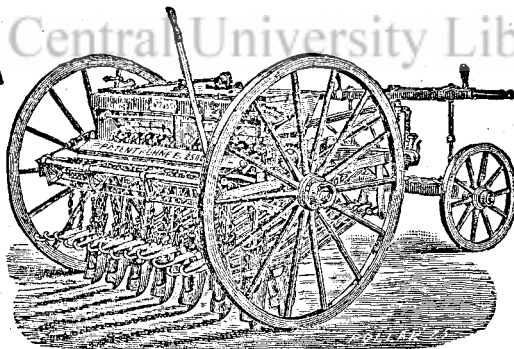

KÜHNÉ E. Alakult 1856.

gazdasági gépgyára
MOSONBAN

a beálló tavaszi időnyre ajánlja elismert szerkezetű és leggondosabb kivitelű

**Hungária Drill (merítőkorengos),
 Mosoni Drill (tolókerekes),
 és Jubileum Drill (kisgazdáknak)**
 sorvető gépeit.

A gyárnak ujonnan bővített, ekeosztálya szállít: egyetemes acél „Sack“ ekéket két, három és négyvasu ekéket mindenféle talajművelő eszközt Laacke-féle szántó és rétboronákat, hengereket. (267.)

Kitűnő tisztító és osztályozógépek a vetőmag előkészítésére.

Műtrágyaszórók stb.

Főraktár: Budapesten, VI., Váci-körut 57/a.

Részletes árjegyzékek rendelkezésre állanak.

Magyar kölcsönös állatbiztosító társaság mint szövetkezet
BUDAPEST, Ferencz-körut 30.

(241.) Biztosításokat elfogad:

Iovak és szarvasmarhák

elhullása következtében beállott káresek megtérítésére.

Kártérítési igénye fennáll:

ha közönséges és járványos betegségben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá, ha a szövetkezet kényszervágást kénytelen elrendelni.

A díjak rendkívüli mérsékeltek.

Cselédállatok biztosítása (járvány ellen is 1 1/2% díj mellett).

Az intézet élén állanak:

bárá Sztójanovics György, földbirtokos, elnök, Ambrózy Gyula, földbirtokos, gróf Bethlen András, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Béldy László, országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jósika Gábor, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Korniss Károly, főrendiházi tag, földbirtokos, báró Nyáry Béla, cs. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf Ráday Gedeon, földbirtokos, dr. Simay Aladár, a „Magyar agrár- és járadékbank részv.-t.“ gazdasági tanácsosa, dr. Tetélni Armin, ügyvéd, Tahy István, cs. és kir. kamarás, „Pestmegyei gazdasági egyesület“ alelnöke, földbirtokos, Zaleski Jenő, földbirtokos, dr. Pajor Ignác, földbirtokos, intézeti igazgató, igazgatósági tagok.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

GAÁL és MOLNÁR

legnagyobb bútóraktára

KOLOZSVÁRT, Unio-utca 8-10. sz.

Saját műhelyünkben és felügyeletünk alatt szakszerűen készült

ASZTALOS és KÁRPITOS BÚTORAINKAT

a legszolidabb árakban, az érdeklő közönség becses figyelmébe ajánljuk.

(164.)

Gaal és Molnár.

Takarmány- búzakorpa és dereze

kitűnő minőségű, 10 méter mázsán felül bármily mennyiségben

igen jutányos árban

(234.) **eladó.**

Értekezni és rendelni lehet levélileg, akár személyesen: naponta d. e. 11 órakor e lap kiadóhivatalában, hol a korpa is megtekinthető.

Kitűntetve az ezredéves országos kiállításon.

RIMOCZY FERENCZ

bútor- és épület-asztalos,

Kolozsvárt, Szép-utca 1. szám.

Elvállal mindennemű stílusú bútor-készítést a legszolidabb kivitelben. Készít portál és üzleti berendezéseket. (221.)

KASSANTAL

aranyozó-üzlete

Kolozsvárt, Belkőzép-utca 14. szám.

Aranyozó műhelyében készít új képereteket (török kereteket, consolokat, szalon-asztalt, függönytartókat. Mindenféle aranyozott bútorokat elvállal jutányos árban felelősség mellett.

Régi keretek aranyozását jutányos árban.

Továbbá templomi aranyozásokat, új oltár készítését rajz szerint. Régi oltárok újbóli aranyozását a legjobb esztétikus arannyal.

Jutányos árban, felelősség mellett elvállal.

Oltár gyertyatartókat, feszítőket jó, tiszta és tartós arannyal, aranyozásáért felelősséget vállalok.

Pontos kiszolgálás!

(163.)

Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet.

BUDAPESTEN, VIII., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: TELEKI GÉZA gróf. Alelnök CSÁVOSSY BÉLA.

Igazgatósági tagok:

ANDRÁSSY GÉZA gróf, DESSEWFFY ARISTID, PÜSPÖKY EMIL, SZÓNYI ZSIGMOND
TELEKI SÁNDOR gr.

Vezérigazgató: SZÓNYI ZSIGMOND.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint a biztosítás terén híven megfelel hivatásának; folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes melegegedését vívta ki magának; az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé, a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; — minden más illeték kizárásával.

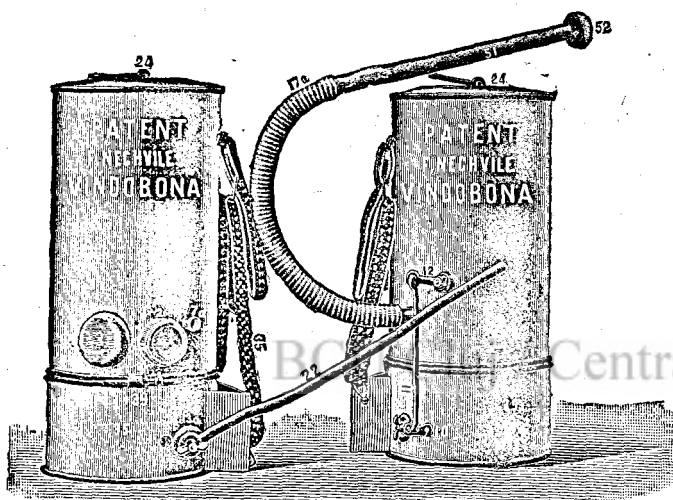
A takarmány és szalmáseleség

biztosítása egy intézetnél sem eszközölhető oly olcsón és oly kedvező feltételek mellett, mint a szövetkezetnél.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% „díjengedményben részesülnek.”

Kiszagadják, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják, 10% „engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapesten (József-körut 8.) és a vidéken létesített ügynökségek. (185.)

(271.)

A szőlő OIDIUM (lisztharmat) betegségének leküzdésére a

„VINDOBONA“

kénfúvó készülék a legjobb, aminek bizonyítéka a geissenheimi (Rajna mellett) gyümölcsészeti és borászati tanintézetben a „Torpille“, „La Rapide“, „Vulcan“, „Universal“ és „Vindobona“ kénfúvókkal végzett összehasonlító kísérletek eredményeképpen a „VINDOBONA“ kénfúvóról kinyilvánított szakvélemény:

»A készülék (Nechvile Ferencz »Vindobona«-ja) rendkívül könnyűsége dacára erős és tartós szerkezettel bír. Működése roppant könnyű, szinte játszva funkcionál. A legtakarékosabban működik.«

Kapható:

Oberth Frigyesnél MEDGYESEN,

vagy közvetlenül

Nechvile Ferencz

szőlőmivelő eszközök, érczárú- és pinczegazdasági gépgyárában,

BÉCS, VI. Griesgasse 14. szám.

Alólirott tisztelettel értesitem a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, hogy

CSILLAG MANÓ

elismert jó hírnevű

férfi divat, fehérnemű és kalap nagyválasztéku üzletét közjegyző okirat alapján leltár szerint igen jutányos árban megvettem. És ezáltal férfi ingeket, gallér és kézelőket, zsebkendőket, elegans nyakkendőket, férfi és gyermek kalapokat és sapkákat, utazó plaidok, kocsitakarók, rövid és hosszuszárú vadászharisnyák, sokféle igen finom fekete és színes fildeco strinflik, nadrág tartók, harisnya-kötő, ruha és fogkefék, illatszerek, bőröndök, pénzerszények, dohány és szivar-tárczák, esernyők, sétapálczák, téli és bálí kesztyűk, utazó utcaiz, valamint vízhatlan köpenyegek és felöltők, vadász és szobai rövid kabátok, többféle ujjas mellény és ujj nélküli bőr piqué-mellények, **egyszóval nagyon sok és szép férfi divat-árukkal tul halmozva vagyok és mivel**

április elsőig kiárusítani kell

kérem a nagyérdemű közönséget e vállalatomban is támogatni, az áruk nagymennyiségéről, jóságáról és olcsóságáról személyesen meggyőződni és becses vásárlásaikkal engem szerencsésíteni kegyeskedjenek.

Alázatos tisztelettel:

Schéfer András.

(259.)

STOLCZ WINCZE

Kolozsvár főtér 11.

Arany, Ezüst, Ékszer

javitások, átalakítások, valamint minden új munkák szakszerű előállítása pontosan eszközöltetik. (127.)

Vető- magvakból

Luczerna,
Répamag,
Gsomós ebir,
Francia perje
fűmag.

Korán érő:

tavaszi búza,
duppai zab,
székely tengeri.

Gróf Teleki Arvéd úr

Faiskolai termékekből:
vadgesztenye,
kórisfa,
tölgysorfák és
csemeték,
fűzdugványok.

Magyar
tenyész-
bikákból.

(264.)

30 drb. kiválóan fejlett példány.
drassói uradalmában,
u. p. KONCZA.

Marcinkiewicz Ignác

férfi ruha-szabó

KOLOZSVÁRT, Belközép-utca 3. szám.

Ajánlja 18 év óta fennálló s a mai kor és divat követelményeinek teljesen megfelelően berendezett

FÉRFI-SZABÓ-ÜZLETÉT.

Raktáron tart nagyon szép hazai, valamint valódi angol, francia és külföldi szövet-ujdonságokat.

Ugy helyi, mint vidéki megrendeléseket szakszerű munkával pontosan és olcsón teljesít.

(150.)